

**Түркістан облысының адами әлеуетті дамыту бақармасының
«Түркістан көпсалалы- техникалық колледжі» МКҚК**

БЕКІТІМІН
Түркістан көпсалалы-
техникалық колледж директоры
Б. Жанәбіл
2022 ж

ОҚУ ЖҰМЫС БАҒДАРЛАМАСЫ

**КМ 08.04. Тракторлардың, автомобильдердің және ауылшаруашылығы
машиналарының негізгі бөліктері**
(модульдің пәннің атауы)

Мамандығы: 07161600 - Ауыл шаруашылығын механикаландыру

Біліктілігі: 3W07161601 - Жөндеуші-слесарь

3W07161603 - Ауыл шаруашылығы өндірісінің тракторист-машинисі

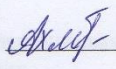
Оқыту нысаны: негізгі орта білім базасында

Жалпы сағат саны: 52

Кредиттер саны: 3

Әзірлеуші педагог (тар): Еспенбетов Сержан

Колледждің оқу-әдістемелік кеңесінде 2022 ж. 28 тамыз № 1 хаттамасымен бекітілген, оқу жұмыс бағдарламасына сәйкес түзілген.

ПҚК жетекшісі: Ахмедов Рашид

2022 жыл

1.ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА

Пән \ модуль сипаттамасы:

Оқу жұмыс бағдарламасы Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2017 жылғы 31 қазандағы № 553 бұйрығының 233, 234 қосымшалары негізінде және МЖМБС-дан «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың бастауыш, негізгі және орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» 2020 жылғы 6 сәуірдегі №130 бұйрығына өзгерістер енгізу туралы Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 27 тамыздағы №382 бұйрығына сәйкес әзірленген.

Техникалық және кәсіптік білім беру ұйымдарында «Кәсіптік модульдер» бағыты бойынша КМ08.04 Тракторлар мен автомобильдердің негізгі бөліктерін анықтау_модульдің/ пәнін меңгеруге 52_сағат қарастырылған.

Жалпы сағат – 52

Теориялық – 24

Практикалық - 28

Бұл модуль «Тракторлардың, автомобильдердің және ауылшаруашылығы машиналарының негізгі бөліктері» тракторлар мен автомобильдердің, ауылшаруашылық машиналарының негізгі маркаларының құрылысын, әрекет ету принциптерін және техникалық сипаттамаларын қамтиды. Ауылшаруашылық дақылдарын өсіріп-өндіру және жинау бойынша механизацияланған жұмыстардың орындалуын, тракторларды, комбайндарды, ауылшаруашылық машиналарын, тетіктерді, қондырғыларды, құрылғыларды және басқа ауылшаруашылық мақсатындағы инженерлік-технологиялық жабдықтарды пайдалануды, техникалық күтім жасау және жөндеуді, барлық жұмыстарды қолданыстағы ережелер жинағына сәйкес орындай отырып, қамтамасыз ететін кәсіби механизатордың іс-әрекетін қамтиды. Механизатордың жұмысы сондай-ақ өзіне ауыл шаруашылығы кәсіпорындарында тракторлардың және өздігінен жүретін ауыл шаруашылық машиналарының барлық түрлерін басқаруды; жеке бөліктер мен бөлшектерді ауыстыра отырып, тракторлардың, өздігінен жүретін және басқа ауыл шаруашылық машиналарының, тіркеме және аспалы құрылғылардың жеке тораптары мен бөлшектерін жөндеуді және реттеуді қамтиды. Механизатор тракторлардың, өздігінен жүретін және басқа ауыл шаруашылық машиналарының, тіркеме және аспалы құрылғылардың күрделі емес ақауларының себептерін анықтауды және оларды жоюды білуі тиіс.

Қалыптастырылатын құзіреттілік:

- 1) білім алушылардың әлемнің заманауи ауыл шаруашылық бейнесінің негізінде жатқан заңдылықтар мен принциптер туралы іргелі білімді, табиғатты танудың ғылыми әдістерді меңгеруіне ықпал ету;
- 2) білім алушылардың интеллектуалдық, ақпараттық, коммуникативтік және рефлексивтік мәдениетін дамытуға, ауыл шаруашылық экспериментті және зерттеу жұмыстарын орындау дағдыларын қалыптастыру; 3) оқу және зерттеу қызметіне жауапкершілікпен қарауға тәрбиелеу;
- 4) меңгерген дағдыларды табиғат ресурстарын пайдалану мен қоршаған ортаны қорғауда, қоғам мен адам өмірінің қауіпсіздігін қамтамасыз етуде қолдану.

Постреквизиттер

Жұмыс берушілердің талаптарына және жергілікті жағдайларға байланысты оны аймақтық компонентті енгізу арқылы бөлімдер мен тақырыптар тізімін тереңдетуге және кеңейту мақсатында өзгеруге болады. Жалпы білім беретін пәндер бағдарламасында 60 бөлім қарастырылған: «Математика», «Информатика», «Қазақ тілі» және т.б.

Пререквизиттер

Тракторлар мен ауылшаруашылық машиналарының негізгі маркаларының құрылысын, әрекетету принципін және техникалық сипаттамаларын;
 қызмет көрсетілетін қозғалтқыштың қуатын және тіркеме құрылғыларының шекті жүктемесін;
 өсімдік шаруашылығы мен мал шаруашылығында машина-тракторлар агрегаттарын жинақтау ережелерін;
 тракторларға, ауылшаруашылық машиналары мен жабдықтарға техникалық қызмет көрсетудің құралдары мен түрлерін;
 тракторлар, ауылшаруашылық машиналары мен жабдықтардың жұмысындағы ақауларды анықтау мен жою жолдарын; бөлшектерді және құрастырма бірліктерін біріктірісип алатын;
 өндірістік жұмыстарды орындауға қажетті нормативтік техникалық және технологиялық құжаттаманың түрлерін;
 қазіргі заманғы бақылау өлшеу аспаптарын, құрал-саймандарды және техникалық жарақтандыру құралдарын қолдану ережелерін;
 ауылшаруашылық машиналары мен жабдықтарды жөндеу және оларға техникалық қызмет көрсету технологияларын;
 электр өлшеуіш аспаптарының, электр машиналарының, басқару және қорғау аппаратурасының әрекетету принципін, құрылысын және негізгі сипаттамаларын біледі.

Оқытуға қажетті құралдар, жабдықтар:

Плакат, макеттер, бейне таспалар, кесте қағаздары, интерактив тақта.

Әдебиеттер мен оқу құралдары:

1. Б. Бектасов «Тракторлар құрылысы» оқулық Астана-2013 Фолиант баспасы.
2. В.А.Родичев «Тракторлар мен автомобильдер» оқулық Алматы-1987 Мектеп баспасы.
3. Б. Алиев К.Өстемиров «Тракторшының анықтамалығы» оқулық Астана-2007 Фолиант баспасы.
4. Н. Әліпбеков «Ауылшаруашылық машиналары» оқулық Астана-2012 Фолиант баспасы.
5. Ю.И. Воронов «Ауыл шаруашылығы машиналары» оқулық Алматы-1988 Мектеп баспасы.
6. Тірек конспектілер, кестелер, сызбалар, тестілер, тапсырмалар.
7. ТОҚ, Бөлшектердің, материалдардың үлгілері, схемалар, видео роликтер, суреттер, макеттер және плакаттар.

Өзірлеуші педагогтың байланыс ақпараты:

Т.А.Ә.: Еспенбетов С.

Тел.: [8 705 854 69 61](tel:87058546961)

E-mail: serzhan.yespenbetov@bk.ru

ОҚУ-ЖҰМЫС БАҒДАРЛАМАСЫНЫҢ МАЗМҰНЫ

Оқыту нәтижелері	Оқыту критерийлері	Сабақ тақырыбы	Сағат саны	Сабақ түрі			Сабақтың типі	Бағалау тапсырмалары
				Теориялық	Практикалық	Жеке		
				24	28			
1	2	3	4	5		6	7	8
	КМ08.04 Тракторлар мен автомобильдердің негізгі бөліктерін анықтау.							
Машиналар қозғалысы теориясының негізгі ережелерін меңгеру.		Трансмиссия.						
		Тракторлар мен автомобильдердің трансмиссиясы. Механикалық трансмиссия	2	2				
		Ілініс муфтасы. Бір дискілі және қос дискілі іліністер.	2	2				
		Ілініс муфтасы. Бір дискілі және қос дискілі іліністер.	2	2				
		Іс тәжірибе: Тракторлар мен автомобильдердің Бір дискілі және қос дискілі іліністерінің құрылысы.	2		2			
Автомобиль мен тракторлардың трансмиссиясының құрылысы мен жұмысы	Автомобиль тракторлардың трансмиссиясы, беріліс қорабы шынжыр табанды тракторлардың бұрылу	Іс тәжірибе: Беріліс қораптарының түрлері. 1221.2Т/Беларусь тракторының беріліс қорабының құрылысы.	2		2			
		Гидромеханикалық беріліс қораптары	2	2				

	механизмдерін істей алады.	Іс тәжірибе: Беларус 1025.2 тракторының беріліс қораптабының жөндеу жұмыстарын оқып-үйрену.	2		2			
		Гидрокөлемді трансмиссия.	2	2				
		Іс тәжірибе: Үлестіру қораптары. Кардандық беріліс және тең бұрыштық жылдамдықтың топсалары	2		2			
		Автомобильдердің жетекші белдемдері	2	2				
		Іс тәжірибе: Доңғалақты тракторлардың жетекші белдіктері	2		2			
		Шынжыр табанды машиналардың жетекші белдемдері мен бұрылу механизмдері	2	2				
		Іс тәжірибе: Соңғы және дөңгелекті берілістер	2		2			
Тракторлар мен автомобильдердің жүріс бөліктері жүйесі.	Тракторлар мен автомобильдердің жүріс бөліктерін, рессор амортизатор құрылысын ақауларын анықтап жөндеуді біледі.	Жүріс бөлігі.						
		1221.2Т/Беларус тракторының жүріс бөлігінің құрылысы.	2	2				
		1221.2Т/Беларус тракторының жүріс бөлігінің құрылысы.	2	2				
		Іс тәжірибе: Автомобильдердің жүріс бөлігінің құрылысы	2		2			
		Рессор және амортизатор құрылысы ақауларын анықтап жөндеу жүргізу.	2	2				
		Іс тәжірибе: Автомобильдің жән етрактордың рамасы	2		2			
		Автомобильдің жән етрактордың аспапсы	2	2				

		Іс тәжірибе: Доңғалақты қозғағыш. .Шынжыр табанды қозғағыш	2		2			
Автомобильді және доңғалақты тракторды басқару жүйесі	Автомобиль тракторлардың рульдік басқару механизмдерін рульдік күшейткіштерді игереді.	Іс тәжірибе: Пневматикалық шиналар. Доңғалақты тракторлардың жүрісін басқаратын механизм.	2		2			
		Іс тәжірибе: Рульдік басқару күшейткіштері. Механикалық рульдік механизм	2		2			
		Іс тәжірибе: Гидравликалық (дозаторлы) рульдік механизм	2		2			
		Іс тәжірибе: Гидравликалық тежеу жүйесі. Тұру тежеуіш жүйесі.	2		2			
		Іс тәжірибе: Пневматикалық тежеу жүйесі.	2		2			
		Дизельді 1221.2Т/Беларус тракторының тежеуіш жүйесінің жалпы құрылысы, жұмысы.	2	2				

КМ 02 «Ауыл шаруашылық машина мен тракторларды ағымды жөндеу және оған техникалық қызмет көрсету» бойынша

Әрбір студент барлық дәріс, лабораториялық және практикалық сабақтарға қатысуға міндетті. Сабаққа жауапкершіліксіз қарау - қалып келу, сабаққа дайындықсыз келу, ережелерді бұзу оқытушы талаптарын орындамау балдың төмендеуіне әкелді. Күнтізбелік график пәннің тақырыптық жоспары бойынша құрастырылады. Күнтізбелік графиктегі 1- және 2- рейтингте аптада балдар бойынша келесідей бөлінеді. Дәріске қатысу міндетті түрде 2 балмен өлшенеді. Студенттің себепсіз сабақ босатуы 0 балл, қалып келу немесе сабақ үстінде бөтен іспен айналысқаны үшін 1 балл кемиді. Кемітілген баға студент барлық дәріс сабақтарының барлық тақырыптарын көшіріп, оқытушы алдында қорғағанда ғана жартылай қалпына келтіріледі.

Әрбір тәжірибелік сабақ үшін 6 балл, ал зертханалық жұмысқа 5 балл. Алғашқы сабақ танысу мен тапсырмаларды бөлуге арналады. Тәжірибелік және зертханалық жұмыстарды қорғау кезінде балдар келесідей бөлінеді:

студент теориялық білімін көрсеткені үшін 2 балл;

тәжірибелік жұмыс кезінде есептеуді жүргізгені үшін 2 балл;

зертханалық өлшемдер жүргізгені үшін 1 балл.

Студенттің дербес жұмыстары өзінің ерекшеліктері бойынша семестрде 7-8 рет өтеді және әрбір сабағы 3 баллмен өлшенеді. Дер кезінде тапсырылған д ж үшін қорытынды 21-24 балл алады.

Бірінші РБ1 (15) және РБ2 (22) 6 сұрақпен өтеді, әрбір дұрыс жауапқа 2,5-3,6 балл қойылады. Емтихан жазбаша өтеді, 33,3 балдық шкаламен бағаланады.

Пәндер бойынша қорытынды рейтингті есептеу әдісі

Пән бойынша қорытынды бақылау жұмыс оқу жоспарына сәйкес емтиханнан тұрады. Колледждің оқу-әдістемелік кеңесінің ұсынысымен қорытынды бақылаудың келесі бөлімдері қабылданды.

Қорытынды бақылау түрлері бойынша таразылық бөлімдері.

Қорытынды бақылау түрі	Бақылау түрі	Таразылық бөлігі
Емтихан	Емтихан	0,6
	өтпелі үлгерімді бақылау	0,4

Қорытынды рейтинг мына формуламен анықталады: $I = \frac{P1+P2}{2} * ВД_{ту} + Э * ВД_{э}$

2

P1,P2,3- бірінші, екінші рейтингте жиналған баллдар. ВД_{ту}, ВД_э- семестр бойғы өтпелі үлгерімнің таразылық бөлігі.

Әрбір семестрдің үлгерімінің жалпы балы топтағы белсенді жұмысы, бақылау шараларына қатысу, лабораториялық дербес жұмыстарды дер кезінде сапалы орындау, сабақтан қалмау сияқты критериелерге сүйеніп шығарылады.

3 кесте.Студенттердің білімін бағалау шкаласы

Қорытынды баға(балмен)	Балмен сандық баламасы	Әріптік жүйемен бағалау	Дәстүрлі құрылыммен бағалау	
			Емтихан, диф.сынақ	сынақ
95-100	4	A	өте жақсы	Сынақ
90-94	3,67	A-		
85-86	3,33	B+	жақсы	
80-84	3,0	B		
75-79	2,67	B-		
70-74	2,33	C+		
65-69	2,0	C-	қанағаттанарлық	
60-64	1,67	D+		
55-59	1,33	D		
50-54	1,0	L		
0-49	0	F	нашар	

Білім алушылардың оқу жетістіктерін бағалау шкаласы

Бағалаудың әріптік жүйесі	Сандық эквивалент	Ұпайлардың мазмұнды пайызы	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау
A	4,00	95-100	Өте жақсы
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	Жақсы
B	3,00	80-84	
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	
C	2,00	65-69	Қанағаттанарлық
C-	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D	1,00	50-54	
F	0,00	0-49	Қанағаттанарлықсыз

МОДУЛЬ БОЙЫНША ОҚЫТУ НӘТИЖЕЛЕРІН БАҒАЛАУ КРИТЕРИЙЛЕРІ *Үлгі*

Бағасы	Критерилер
Қанағаттанарлық (балл: 60) (<i>У1 деңгейі</i>)	• кәсіби қызметте қолданылатын есептер мен ақпарат құралдарының түрлерін тану саласында және еңбек өмірінде есептердің шығарылу жолдарын білу • өзінің кәсіби қызметінде негізгі ақпарат көздерінен ақпарат іздейді

Қанағаттанарлық (балл: 60-70) (У2 деңгейі)	• қарапайым зерттеу мәселелерін шешу үшін көп салалықта пайдаланыңыз • математикалық есептерді бірнеше жолмен шығаруға және бірнеше негізгі теоремаларды қорытындылауға арналған олар естиді, оқиды және көреді. • ақпарат көздері мен ақпараттың шынайылығын бағалау және негізінен мұны істеу өздігінен алынған ақпаратты пайдалану авторлық құқықты сақтауға және оны негізінен өз бетімен орындауға міндетті алынған есептерді өз бетімен шығара алу саласындағы өз құзыреттілігін бағалау;
Жақсы (балл: 70-80) (У3 деңгейі)	• тақырып қасәйкес келетін және дәл жазылған формуланы ұсынады • пайдаланылатын формулалар мен ақпарат тасымалдаушылардың әр түрлі түрлерін тану кәсіби салада және еңбек өмірінде әр түрлі мәтіндердің негізгі мақсаттары мен негізгі мағыналарын түсіндіру өзінің кәсіби саласында әр түрлі көздерден ақпарат іздеу; • Берілген теоремаларды дәлелдей отырып және олар негізгі формулаға сүйене отырып қорытындылайды олар тыңдайды, оқиды және есептейді.
Жақсы (балл: 80-90) (У4 деңгейі)	• дәлелдің егжей-тегжейін қолдау көрсетілмейтін кеңейтілген есептер тақырыбында анықтайды • алынған ақпаратты жүйелі және көп күш жұмсамай пайдалануға авторлық құқықты тиісті түрде сақтауға құқылы • олардың күшті екенін мойындай отырып, есептерді нақты түсіндіруде өз құзыреттілігін бағалау тараптар және даму қажеттіліктері
Өте жақсы (балл: 90-100) (О5 деңгейі)	• әлемнің әртүрлі көзқарастарына ие болу және зерттеу құралы ретінде құрады. • қолданылатын математикалық есептер мен ақпарат құралдарының әртүрлі түрлерін білу кәсіби салада және жұмыста оларды пайдалануды ескеру және бағалау • әр түрлі есептердің шығару жолдарын әр түрлі түсіндіруге, бағалауға және есептердің дұрыстығы әр түрлі және өзекті көздерден ақпаратты кедергісіз алуға мүмкіндік береді., • Берілген есептерді жылдам есептеу дағдыларын қолдана отырып олар тәуелсіз дәлелдеулер жасайды және негізгі формулаларды олар негізінде жинақтайды олар жаттайды, дәлелдейді және есептейді

БАҚЫЛАУ ПАРАҒЫ

Модуль (пән) КМ 01.01 « ОН1.1 Тракторлар мен автомобильдердің негізгі бөліктерін анықтау »

Тексеру сынағының типі Оқыту нәтижесі, бағалау критерийлері оценки	Тестілеу	Сауалнама	Тапсырма	Бақылау жұмысы	Квалификациялық жұмыстарды орындау	Мәнжазба жазу	Жоба қорғау	Карточкалармен жұмыс	Баяндама дайындау
1.Тракторлардың жалпы құрылымын игеру									
1.Трактор құрылымының классификациясын және үлгісін айқындайды.		+							
2. Трансмиссия агрегаттарының құрылымы бойынша білімді игеру.									
2. Беріліс қорабы таратқыш қорабы құрылысын сипаттайды		+							

3. Тракторлар мен өздігінен жүретін шассилерді топтастырады									
3. Құрылысы мен жүріс бөлігіне қарай тракторлардыжәне олардың типтерін анықтайды		+							
4.Трактордың жұмысшы жабдықтарын игеру.									
4.Тракторлар жұмыс кезінде еңбек қауіпсіздігінің талаптарын биледі		+							
Қорытынды бақылау									

Тексеру сипаттамасы.

Тексеру: 1	
Атауы:	Сұрақ жауап
Тапсырманың сиппатамасы:	Теориялық оқытылудың тақырыбы біткеннен кейін жалпылама және жекелеп сұрақ- жауап өткізіледі (сабақтың тақырыбына)
Өткізілу орны:	оқу бөлмесі
Өткізілу уақыты:	КТЖ бойынша

Тексеру сипаттамасы.

Тексеру: 2	
Атауы:	Тестілеу
Тапсырманың сиппатамасы:	Теориялық оқытылудың тақырыбы аяқтағанан кейін тестілеу өткізіледі (сабақтың тақырыбына байланысты)
Өткізілу орны:	оқу бөлмесі
Өткізілу уақыты:	КТЖ бойынша

Тексеру сипаттамасы.

Тексеру: 3	
Атауы:	Баяндама дайындау
Тапсырманың сиппатамасы:	Теориялық оқытылудың тақырыбы біткеннен кейін жалпылама және жекелеп сұрақ- жауап өткізіледі (сабақтың тақырыбына)
Өткізілу орны:	оқу бөлмесі
Өткізілу уақыты:	КТЖ бойынша

Тексеру сипаттамасы.

Тексеру: 4	
Атауы:	Бақылау жұмыс
Тапсырманың сиппатамасы:	Теориялық оқытылудың тақырыбы аяқтағанан кейін тестілеу өткізіледі (сабақтың тақырыбына байланысты)
Өткізілу орны:	оқу бөлмесі

Өткізілу уақыты:	КТЖ бойынша
------------------	-------------